

123

авъ Вацлавов

БРИЯР
СЪЛНАСЪ

БЪРОВЪМЪВАС' 1832

ABDЬ BAJBALBAEV

B 22

БRLAR ÇЬJNAOЛЬ

5570
5942

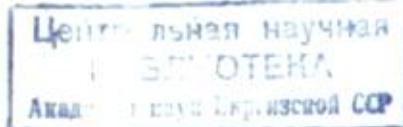

Frunze

QБRQЛBZMAMBAS

1938

075825

Чооптун redaktor Elesajev M.

Tekniceskij redaktor Abdullaev M.

Сынъшына чоопту Kabirov I.

Чоопту korrektor Irkli S-G.

Төмүгө 15/I-38-ç. берилди.

Basuuqa 22/III 38-ç. qol qojułdu.

Qaqazdyn formatы 72×105. Bir basma tasaqta 57,664 tamqa.

Bardyqыz 1 $\frac{1}{4}$ basma tavaq.

Qытоxglavlit № 5-318 Qытоxzmantras № 4. Zakaz № 83.

Tiraçы 5000+125. Basыз 1 s. miqdaryz 80 t.

г. Фрунзе, тиб. № 2, Ташкентская, 103.

OKTJABRGE

Oktjabr қыңырта қашqa tolduq bygyn,
Өлкенүп өспөс шаты bolduq bygyn.
Şattanqan vaqtysъ bar şajyt elim,
Şandapar çanъ çertqa qonduq bygyn...

* * *

Oktjabr ecpes şatып çanъ turqan,
Өmyrdyk altып bulaq aqъp turqan.
Qandaj bir qasijettyy kynym elen,
Qubantыр eldin cerin çazъp turqan.

* * *

Aalamqa altып nurun çaltnraqan,
Ajvatыndan asman, çer qaltnraqan.
Elin bar keremettyy ken elkeđe,
Er çyrek ec nerseden tartыпваqan...

* * *

Oktjabr ataqып con Ala toodon,
Өnөр, vaq, bilim, ырыс vizge qonqon!
Qorqoqon qyzyl cekti şerlerin bar,
Qozqolqus bolot çyrek qorqpos çoodon...

* * *

Baqtlyuu şajyt elim taalaşyп кеп,
Bipbirdej ajal, erkek uquqىп ten.

Tegylgen vaqtъ, ыгъс ىырдашта,
Tolqundap denem taşyr qubanam men...

* * *

Gyldegen paqta, çibek čerim asы,
Kyçyrmen, waiban bilek elim vaatır.
Mindegen esepsiz kөp fabrik, zavod,
Bul kyndө bizdin čerde tolup çatır.

* * *

Kycədyk kynden kyngе өнөр аşыр,
Kyldөdyn bygyn bilim, kycyn taşyr.
Kyrkyр ojun salat kombajnың
Өzy saap, eglinди өзы basыр ..

* * *

Өrcydyk kyndө esyp өнөр bilip,
Elime en air sonun qubanc kirip,
Өzy ajdap, tuqumdarыn өзы sepken,
Çutvejvу bolot soqonq cerdi tillip.

* * *

Qubanat çarqyraşat elim bygyn,
Qulpunat çашыl sajma čerim bygyn,
Б҃ystuu şajyr eldin qubancына,
Qoshulup denem tolqujt menin bygyn..

* * *

Bul kyndө orundaldb bizdin tilek,
Kilgeni selkilerdin şajyr çibek,

Baqtyluu, taalaјь кеп bizdin çastar,
Өzdөry syjgenүne ojnor kylef.

* * *

Partija çoldu tuura сартъ кенен.
Ojloqon maqsatvъz vaatъ kelgen.
Б҃ystuu Stalindin zamanында,
Çaşaјvъz emyrdykke ىырдаш менен...

1937-ыы.

ALA TOO

Ala toonun başında,
Aq elecek qurcanqan.
Asmandan čaręq kyn tijse.
Altındaj balqıp nur calqan.
Too quştarıp sajraşır,
Toqson tyrlıy yn salqan.
Çaraşqan qalyń toqoju,
Çaşlı kekten kyl salqar.
Ulardı toodon sajratır,
Ucqan quşqa til salqan.
Asmanqa tijip turqansıjt,
Ala toonun bijigi.
Asqada ojnır şyryşet
Arqar, qulça-kılıjı.
Yşuvejt eken çanıvar
Yştynde çoq kılımi.
Qaptaldan qazır yj qыlqan,
Qaşqulaq suurdun ijini.
Başqa-başqa salaası,
Badalduu toqoj arası.
Adamdın cerin çazoqandaj
Atırq çittuu avası.
Ajtqanymdañ var beken,
Ajlandıra qarası.
Çırıldap ucat çem istep,

Сытсыqtardын balası.
Ardan artıq porumu,
Asqa taştıq qorumu.
Adam qarap turqandaj,
Adırlardыn sonunu.
Erinbej tilim ьrdası,
Ecen tyrdyy çylqası.
Esebi çoq, kөp eken
Ecki, teke, qulçası.
Aqыn suunun aralı,
Adırda ottojt maralı.
Ajuu, İlbrs andan kөp,
Adamqa tīvejt zalalı.
Atırdaj çitb burqurajt,
Adırdan soqqon şamalı,
Ecki, teke, eliktin,
Etimin taza, adalı.
Andırp atırp alışqan,
Adamdın qыjın amalı.
Avası taza Ala too,
Ajtybañ beker qalańı.
Aralap kөrsө acılat,
Adam zatlıq qavaqı.
Tunuq suunun tybynde,
Tujlaqan appaq savaqı.
Asmanqa çaqıp tooloru,
Arsajqan bijik zooloru.
Ici sajın suusu var
Imerilgen qooloru.
Çajnaqan aşıq kyndery.
Sajraqan kykyk yndery.
Qol menen çasap qoqondoj,

Qooz ceptyn gyldery.
Uqtasa ujqu qansaaqan,
Uşundaj qısqa tyndery,
Bajqap kergen kişige
Başqa-başqa tylrery.
Qaýıp, cetin,arcasın
Qatar bermet byrlery.
Сындашып саңраңан
Сыңсыздың тілдері.
Өзү turup kicine
Oşonco tildi bilgeni.
Ecen tyrdyy cəptery,
Erki menen eskeny.
Ajlanyp сыңса, aq bulut,
Asmandan çamqыр төккөny,
Çarq etip, kyny acysa,
Çылдаңыз җаңайт көктегү.
Çaýloqan malqa çaqıştuu
Çajqalqan ыңғ көк сөвү.
Kyskydej tunuq bulaqъ
Kejkelyp esken ыгаць.
Ottop çyrgen carvanын
Ojunan tarqajt qumary.
Ulu toonun boorunda
Uncuqqan taңşыр ularь,
Asmanda bulut quralsa,
Ajlanyp basat tumanь.
Kyndyn kezyn қашыгър,
Kөk сөркө tyşet виваць.
Ecki, teke-eliktin
Eercip çyrgen ullaçь.
Eskerip ajtъr oltursam,

Ең еле զызьq будақь.
Adыr-adыr belderi,
Arqyrap soqqon çelderি,
Erki menen çajlaşqan
Emgekci, дыжан elderi.
Qarap tursa көр eken,
Qalaj, kymys kenderi.
Emgekci qalqып ezyne
Encilep bergen cerleri.
Aşuu-aşuu төrlery,
At carcatqan өrlery,
Adam qarap turqandaj
Adыr-adыr dəndery.
Сыттын guly sъjaqtuu
Сырдан җеptyn endery,
Qarqa tuulup, tooda esken
Qaýp berendin teldery.
Qыя·qыя çoldoru
Qыгаça cəptiyu condoru.
Ucup, qonup çyryşet,
Ulu quştun condoru.
Asqa-asqa taştary,
Asmanqa қаңып vaştary.
Çaraşqılıu eñ sonun
Çaqşынаqaj sazdary.
Qатып көзүп ujalat,
Qarap turqan asqanь.
Ec cerinen չыбылај,
Ecki-teke basqanь.
Erikkende aqындын
Erimektegen dastanь.
Ең еле қаңшы emespi

El qumartын ҹаздань.
 Qumarын ҹазам elimdin,
 Qubansын ајтам ҹеримдин.
 Quralduu qалың emgekei
 Qubaъсың elimdin.
 Qapasын асам elimdin
 Qадың ајтам ҹеримдин.
 Qajrattuu ailek emgekei
 Qajratсың bellimdin.
 Kerkemdyy ҹажлоо, кек шибер
 Kolxozdun маъл ҹајлашып,
 Epkindyylөр belsenip
 Eginin toluq ajdasын.
 Tyşymderyn kөtөryп,
 Dыjqандар данын сајнашып.
 Kolxozcунун талаасы
 Кек-ҹашылдаp gyldesyn.
 Stalindin zámanы,
 Kynden-kyngө byrdesyn.
 Ҫаqып визге kele aibaj,
 Ҫat duşmandar syrdesyn.
 Bilimi bar azamat,
 Bizdi alqa yndesyn.
 Surap ketem çoldoшtor,
 Sөzimdyn tyze qatasып.
 Ҫаqы turmuş tyzegen
 Nur Stalin ҹаšасып.

1936-жыл.

GYLDØGØN KEZ

Bul kynde Sovetsian gyldegen kez,
 Ҫarъqда сындап elin yndegen kez,
 Çetilip, ҹань zaman ҹыртал dooru,
 Gyl асыр, ҹашы, զызы byrdøgyn kez,
 Шаттанqan saltanattuu ҹацьвьздан,
 Çaltanyp duşmanывьз syrdegen kez.

Dyrkytөp, виздин елкө camdanqan kez,
 Çetişip bar ҹаqыnan qamdanqan kez,
 Tolqundap, azattыqтыn kyysyn ырдап,
 Tapsız qoom majdanыла şandanqan kez,
 Talryna cet mamlekет proletary,
 Ylgy alyp, виздин iştен çandanqan kez.

Erk alyp eldin kөnly ҹајланqan kez,
 Erkindeп, emgek nuru qajnaqan kez,
 Tyгөtүр вай, мапартын ajlalarып,
 Tazalap birin qojoj ajdaqan kez,
 Çer ҹузы ҹарqыraqan nurqa tolup,
 Çetilip ҹаш bulbuldar sajraqan kez.

Biz bulbul sajraqandan erinvejviz,
 Ec qacan biz duşmandan çenilvejviz.

Сүңгалаң қарғысқырдај оозун асқан,—
Zulumqa ақъызды җедірвејвіз.
Бізде бар: білім, қајрат, бірдік күсү,
Біз вайсан съытар қојқон темірдејвіз.

—
SSSR, соң Moskva ворвогибуз,
Дал быгын қыярта қашқа толқонибуз.
Қајратын асман, өрді тириеткен,
Қашасын Qызыл аскер қорғонибуз.

—
Епкіндеп тұнбај алға өсүп қатат,
Өндүрыш, барлық емек, қызметтівьз,
Сарқырап емгексіге нур қајнатқан
Қашасын улу Stalin устатьвьз.

10/II 37-сы.

QUBANЬСТУУ КҮНҮВҮЗГӨ

Цениші мол биздин ел,
Толуп түрқан күпүвүз
Кебелес баққа бүл кезде,
Қонуп түрқан күпүвүз.
Қивапшыр șаяр ел,
Qулпунуп сонун биздин өр,
Аjal, ерек үлпірдеј,
Болуп түрқан күпүвүз.

—
Кереметтүй ел болуп,
Кенип түрқан күпүвүз.
Кен өлкөгө әлемшіті,
Берип түрқан күпүвүз.
Bygyn elim қанытър,
Bytkyl дүjnө вақытър,
Sotsialistik күрештө,
Ценип түрқан күпүвүз.

—
Күнде өсүп съыдаңыр,
Өrcүп түрқан күпүвүз.
Кеніри չырғал турмушқа,
Көсүп түрқан күпүвүз.
Шаяр elim шанданыр,

Şaçına aalam tañ qalýr,
Kommunizm dooruna,
Theta turqan kupyuvyz.

Çaşy, qızyl qulpunup,
Gyldəp turqan kupyuvyz.
Çaş qajındaj buralýr,
Byrdəp turqan kupyuvyz
Emgekcige erk tijip,
Aalam bizge baş ijip
Dynyvuzdən duşmandar,
Syrdəp turqan kupyuvyz.

Ənər, bilim kyn sajın,
Aşyp turqan kupyuvyz,
Denebizge kyc tolup,
Taşyp turqan kupyuvyz
Dyjnəvuz qajra çapçıtlar,
Duşmandar bizge vaqılpır,
Baş ketertpej taşılı.
Başyp turqan kupyuvyz.

Əcres cıraq elkege,
Çaplıp turqan kupyuvyz.
Teñ uquqtu er, ajal,
Alıp turqan kupyuvyz.
Dyjnədə ec çan çetpegen,
Çol taap adam etpegen,

Çer tybynde ujulqa,
Başyp turqan kupyuvyz.

Ken elkeny duşmandan,
Qorqop turqan kupyuvyz.
Kebelbes çyrqal, keñ ılys,
Ornop turqan kupyuvyz.
Altyn şumqar arqırap,
Ajdañ nuru çaqırap,
Attylyp asmanda,
Ojnop turqan kupyuvyz.

Çaplıp bolup çatalýr,
Çajnap turqan kupyuvyz.
Araqa duşman çolotpoj,
Ajdap turqan kupyuvyz.
Duşmandan tilin tuptuura,
Bajlap turqan kupyuvyz.
Toluqşup bygyn bulbuldar,
Sajrap turqan kupyuvyz.
Qubanyp eldin çyrəgy,
Orundap bardıq tilegi,
Şat turmuştun ustasý,
Şajyt eldin tutqasý,
Ulu Stalin keseemdý,
Şajlap turqan kupyuvyz...

1937-çyl.

MALCЬLARQJA

Ardaqtuu dosum malcьlar,
Esen bolqun çalpьqar.
Kөnyl qojup iшesen,
Maňndыn sanь artьlar,
Ustavqa çazqan ylgyllyy,
Stalin ajtqan şartы bar.
Qoldonsor oşonu,
Qurbanъ betiň çarqытар.

* * *

Qoldonup tuura ustavdy,
Qyzъqър iшte qyzmattы,
Erinvej iшter endyrseň,
Emgektin danь eň tattы.

* * *

Dušmanqa maňq uurdatpa,
Maňndыn aldyň qurqaqta,
Çamvaşыna qыq teşep,
Çaplyndaý vaçыр urmatta.

* * *

Qarşıqытqa çedirve,
„Çaman malcь“ dedirve,

Aldap ajtsa bir buzuq,
Azqытqыqqa elirve.

* * *

Aldatpa andaý vuzuqqa,
Çoluqpa vejde qыzьqыqqa,
Çaman bolot tybynde,
Çalqooluqqa qыzьqra.

* * *

Çaman işke çoluqpa,
At minsen çонун çoorutpa,
Өndyryş plan војусса,
Öz normondu toluqta...

* * *

Maňnar esen teldesyn,
blandap viroe elbesyn,
Birinci maj majramda,
Ajran, qытыз keldesyn..

* * *

Kerkem çajloo, kek şiber,
Kolxozcu maňq çajlasып.
Çalqajqan tөrdyn çajtyna,
Cardatыр вee вajlasып,
Erkindeп össe mal carva,
Emgekci kөret pajdasып.
Stalin acqan altyн nur,
Өlkөгө kenen çajnasып.

1937-ж. 5/IV

BIZDIN EL, BIZDİNÇER

Ala toonun boorunda,
Adaşqan qıraqız el elek.
Ucup çyrgeñ çapańy,
Ular menen teñ elek.
Qulquldaqan tamaq soo,
Quzqundarqa çem elek.
Ənər, bilim coqunan,
Bar uluttan kem elek.

Qatanoń tuman içinde,
Qatırp bolqon el elek.
Qanqor debet qajırsız,
Qamandarqa çem elek.
Qatırp çapıń vîr tılvaj,
Qara kezden ças tıvaj,
Qajıq menen kyn ətyp.
Qajıq ulutqa teñ elek?

Satvabız əsyip bul kynde,
Malduu boldu bizdin el.
Barlıq çaqı kyc alıp,
Qamduu boldu bizdin el.
Sojuz tuusun qolqo alıp,
Şanduu boldu bizdin el.

Qurqadă bygyn qulpuṇup,
Deneden aqqań qara ter,
Bygyn erip çoq boldu,
Çyrəktə qatqan qajıq cer.
Topuraqı sar altınp,
Too, taşıypın vaatı altınp,
Toluqşup varlıq çaqtań,
Danduu boldu bizdin cer;
Uşul kynge çetkirgen,
Ulu Stalin kemenger.

Maqtanamılp cerime
Baqtı qondu elime.
Keremettyy elimdin,
Kele alvajt duşman cenine.
Qubanam çırgal kynymə.
Qulpuṇqan çasyl gylymə.
Qarşı duşman turalvajt,
Qajrattuu elim syryne.

Bygynky kyndə bizde bar,
Bytyn enər saltanat.
Dyjnəpun vər burcu,
Dyngyzdən çaltanat.
Gyldegen eldin ńıvılp,
Kere alvaj duşman tamşanat.

Qasijettyy elime,
Qandaj arsız qol salat.
Duubuzqa cıdap turalvajt,
Duşmandıň eny qumsarat.

Qыстаандардын qолунда,
Qызыл тулар qылqылда,
Syryne duşman daajalba,
Çyrekterey zýrpyldap.

Qaardanyp çoonu qасытса,
Bolot qыыс çалтыldap.
Aյватыца съдаваj
Asman, çerler qaltdap.

Erkeleset bul kynde,
Elimdin neti çaqqыrap.
Өлкөвүзгө ornodu,
Өмүрдик есреz şam съраq.
Dubyrtynen elimdin,
Dyjnө çузы qaltdrap;
Qавагын uqqын duşmandar,
Qan çetkyret alsyrap.

Kynden kyngө elimdin,
Kycy taşyjt съдаlyr.
TaalaJluu eldi kergөndө,
Tolqujmun denem qubapyr.

Byt dyjnөny tanqantat,
Bygynky bizdin quruluş.
Tazalanyp çuuldu,
Çyrekte qajып тицивуз.
Stalincil ot çyrek,
Былстuu eldin uulubuz.

1937-ç. 15/X

ÇbJbRMA ÇbLDbQQA

Asqasь osman tiregen,
Ala too bىzdin ceribiz.
Avasya çanqa çaqqыstuu,
Atыrdaj salqыn çelibiz.
Kyndө өгсүр gyldegen,
Kyçyrmөn şanduu elibiz;
Qulduqian taza qutulup,
Qurqadь bizdin teribiz;
Саңыттар шаяр el bolup,
Çazylдь bygyn ceribiz.
Caraldoq dep çanqыттар,
Çarqyraşat el bygyn.
Çaşыl qыmpар çatmyr,
Çajnadь gyldөp cer bygyn;
Ezilgen ajal uququn,
Erkek menen ten bygyn.
Qubansыq batraj icine,
Qulpunasьq sen bygyn.
Qubansыça qosulup,
Quttuq aytam men bygyn.
Мындаj zaman erkindik,
Bolqon emes qыльmda.
Oktjabr taңь çarq etti,
On çetinci çыльnda.
Quzqunqa kezdy ojdurup,

Quuraqapnuz sırında.
Erksız malca ajdaşır.
Eki qol çipsiz vajlanylır
Esibiz oop al kynde,
Ezilgenbız zulumqa.
Azaptuu kynden qutulup,
Adamqa şattıq bolqon kyn.
Şajır elim şattınlır,
Şanlı çurtqa qonqon kyn.
Əlkənyn altınlı bulaçlı,
Əmyrdyk əcpes sığaçlı,
Çetülip ulu oktjabr,
Çıjırma çasqa tolqon kyn.
Altınlı şumqar minışip,
Asmanda cardap çyrgeñ kyn.
Bet ałojan çaqtaq talqalap.
Belsenip bilek tyrgen kyn.
Çıjırma çıldın içinde,
Min çıldıq doordu syrgen kyn.
Qubanlıp elim çarqırap,
Qol cavışıp kylgen kyn.
Avanlı çatırap arqırap,
Alıslı çaqqa usqan kyn.
Altınlı nuru çarqırap,
Ajdaq qaraq sızqan kyn.
Qaarduu qırsıq ujuldun,
Qıratıp çolun basqan kyn.
Ajavaattuu bızdın vaatırdınlı,
Aldınpaş sırqası duşman kim?
Ucup qanat talıbaʃ,
Uqmuştuu çerge barqan kyn.
Ynsyz dylej tillı çoq.

Ujuldu çenip ałojan kyn.
Bul əndyy bızdın vaatıraqa
Par kelicy balban kim!
Bytyn dyjnə salamqa,
Kavxar şamınlı çaqqan kyn.
Erkin taqdınlı nurunda,
Elım çırqap çatqan kyn.
Çer çyzıpçe çajnatır,
Çırqaldıq nurun eacqan kyn.
Syrynen duşman cıdabaʃ,
Syrdygyp ałs qacqan kyn.
Aq buluttu aralap,
Ala toonu aşqan kyn.
Ajıq çoldun arasınlı,
Altı saatta basqan kyn.
Asqanlı busup talqalap,
Altınlıkenin qazqan kyn.
Dneprdin suusundaj,
Denebız tolqup taşqan kyn.
Stalindin zamanı,
Bıldamdap alqa əskən kyn.
Eldin ceri çazıňıp,
Erkındikkə kœckən kyn.
Tolquqan dajra kelderdən,
Topon suudaj əndəngən,
Çan varbaqan çerlerden,
Çaltıldap ucup etkən kyn.

1997-çy 25/X

ULU SOVET ŞAJLOOSUNA

Elizidin ъраать
 Denewizdin qubатъ,
 Ølkөnyn алтын вилаоцъ
 Ømyrdyk өсрөс съгаоцъ.
 Elimdin chargы qылдызъ,
 Emgekcinin ьгъсь,
 Erkindiktin асқысь,
 Elimdin ulu ваqtъсь,
 Azattъq kyn uraапъ.
 Adamdъn асыл qыгаапъ
 Ølkөmdyn алтын тирөсъ,
 Kommunizmdik kyreşy,
 Kyreştvn ulu çениши,
 Gyldegen eldin çemishi,
 Sat turmuştun ustasъ
 Sajyr eldin tutqasъ
 Adamdъn kavxar chargы
 Adamdъn emyr tarхъ,
 Elimdin erkin turmuşu,
 Lenindin syjgen qurbusu,
 Øzyndz bergen çemisti,
 Ømyrdykкø saqtajvъz.
 Siz tapşyrqan milderden,
 Çaltanър qajra tartrajvъz.

Саjnатър визди gyldetken,
 Ças qaјындай byrdetken,
 Qutqazър qыjnoo azaptan
 Qulpuntup elin çasatqan;
 Çarqыratър aalamidъ,
 Çanъ dyjnө çaratqan.
 Emgekcinini gyldetyp,
 Ezelki miçun taratqan.

Tekөөrlesken duşmandын,
 Tamътын qығыр quuratqan,
 Başyna qaran tyn salыр,
 Faşisterdi sulatqan.
 Azattъq taçын tuudurup,
 Aalamidъ bytyn qubantqan.

Zor uquqqa ee qыльр.
 El turmuşun ondotqon.
 Kebelbes zakon keç ьгъсь,
 Konstitutsija ornotqon.

Ken ølkөnyn elderi.
 Keniri өsyп çajnaјvъz.
 Kөteriylyp şandapъr,
 Kykyktej taşыр sajrajvъz.
 Temirdej bekem съцаљър,
 Duşmandыn tilin vajlajvъz.
 Tarbijalap өstyrgen,
 Zor çeniske çetkirgen.
 Kөsemuyvъz Stalin,
 Kөrcylyk syjyp şajlaјvъz.

Stalincil çyregy
Maļšpas bolot bilegi,
Byt emgekci qubanyp,
Molotovdu şajlaývب.

MOLOTOVOJO

Uqtaqan eldi ojqtotqon,
bjlaqandъ soorotqon,
Emgekcige erk berip,
Eskilikti çoqotqon.
Çerdin çyzyn gyldetyp,
Çыrgal zaman ornotqon.

Dyjnө çyzyn tyrdentkөn,
Elge ilim yjrөtkөn;
Quurap çatcuu suu çetpej,
Qum talaanь gyldetkөn
Syrynen duşman çaltanqan,
Syjynyp elim şattanqan.
Bet aloqan işin belsenip,
Bolşevikce atq rjan.

Byt adamdъ tandantqan,
Əstyryp elin şandantqan.
Qыraandardын qoluna,
Qыzyl tuunu qarmatqan.

Cып bolşevik kemenger,
Uuldarыn tandaývب.

KALININGE

Aq saqalı elimdin
Aqыдаш Lenindin,
Qubansıxıq çyrektyn,
Qubatıxıq bilektin,
Erk ucyn tıpva jyreştyn,
Elindi alqa syreştyn,
Dyjnəny qajra çapqatıq,
Duşmanıqda waqıtılıq.
Iğystuu eldin waqıla,
Stalindik quralsıq.
Iğyzıma maqtalıq,
Icime batrajt qubansıq.
Gyldegen eldin baldaş,
Kyn nurundaş çajpajvız,
Çat duşmandı talqalap,
Ağavızdan ajdajvız.
Ardaqtuu çoldoş Kalinin,
Aq saqaldı şajlajvız.

VOROSHILOVQO

Olkesyn çoodon qorqoqon
Erkendik turmuş ondoqon,
Emgekciniň väşypa
Baqtı bolup ornoqon,
Baatır bizdin marşalqa,
Caq kelcy duşman woloqon,
Qarşylaşqan duşmanı,
Qan çetkyryp sojloqon,
Erk talaşlep tarıpvaj,
Eldin qatıq ojloqon,
Ojundaş maqsatı,
Orundabaj qojwoqon,
Tujuqtan tuura çol salıp,
Bolot tanka çojloqon,
Avanı çirep, dan salıp,
Aq buluttu qantaraq,
Aeroplán, dirizabil,
Aq şumqardaş ojnoqon.

Qızyl cekti qajtarqan,
Duşmandıñ mızın qajtarqan,
Altın cazuu qızyl tuu,
Ava tirep çajqalqan.
Dybyrtynı cıdabaş
Dyjnə çyzy çajpalqan.

Stalineil temirdej,
Bytyn qurctan çaralqan,
Bet alojan çaqyn talqalajt,
Bolot çyrek qaarmen.
Atqan-oqu, duşmanqa
Əpkesynen qadalqan.
Ətkyr qыльс, bolot oq.
Mьqtshi qurctan suqarqan.
Kek tıregen qızыl tuu,
Kyndej balqыр buralqan.
Ee bolup ulu çeniske,
Emgekci bytyn qubanqan.

Byt emgekci er, ajal,
Biz qubanqыр çajnaivbz.
Voroşilov Klimdi,
Deputatqa şajlajvbz.

BORBOROJO

Qыrqa съqsam kеrynet,
Qыrgыzstan vorboru,
Qымbat vaqa çasalqan,
Qыjladan artыq bormoluu.
Keremettyy elime,
Kebelbes vaqtъ ornodu.
Barqan sajып kycetyp,
Paratkeni ondodu.
Byt dyjnөnү gyldetken,
Partijapanын son çolu.

1937-сы 10/X

Kelişimdyy en sonun,
Ken Frunze qalaasъ.
Kejkelgen şiber gyldyy сер,
Kecelerdyn arassъ.
Adamqa taza çaqьstuu,
Atъrdaj salqып avasъ;
Erkin өsyp çasaqan,
Emgekcinin balasъ.
Qыzylca, paqta, gyldegen,
Qызьqtuu kerkem talaasъ.
Barlyqь tegiz çetişken,
Baqtlyuu eldi qarasъ...

Ken ыръса ee қылп.,
Keltirdi elim oңанду.
Kerebes zakon ornotup,
Kenitti тұна қоланду.
Azattық таңы нурданып,
Ағылтық elim шоранду.
Çaşыл ажек, таş tepkic,
Çasatqan uju boruinduu.
Kyn sajып өнөр ашылп,
Kersetyp çatat sonundu.
Kynde өсyp съцальп,
Kyçyrmен elim gyldedy.
Dyjnө czyzý baş ijjip.
Dynamden duşman syrdedy.
Erkek, ajal ten bolup.
Zor uquqqa ee bolup.
Baqtluu eldi qubantyp,
Partija alqa yndedy.

Өлкөвүз gyldəp çetişti,
Lenin bergen çemiske,
быстuu elim ee boldu,
Stalindik çeniske.

1937-сы. 1-май

ÇAŞЫL GYL

Sen çasyl gyl çajnaqan
Men ças bulbul sajraqan.
Uşundaş şajyr turmuştu,
Бұл су çasqa arnaqan.

Çarqyrap, çajnap kylelyk.
Çajdarb bolup çyrelyk,
Сырғалдуу şajyr turmuştu,
Ornotolu tybelyk.
Irettyy кесе qara baq,
Icinde çyrsek ara'ap.
Qızyl gyldəj bızdin ças,
Ketpesin beker talaalap.

Emgekke bassan buralyp,
Kergendе çyrek qivapyp;
Gyldegen çırqal turmuşta.
Toluqşusun nurdanyp.

Kerile basyp çyresyn,
Kelişken sonun түпөзүн.
„Çaqşызызв ақай“ dep,
Çarq etip асъқ kylesud.
Emgekke artyp talavyp
Çaralqan artyp taalaјyp.

Сыртqалduu eizdin qыz, kelin.
Çajnajsын gyldеп ar daýım.

Çaş qaýıq eøet вүг вајlap,
Çaşыл qызы gyl çajnap:
Emgeginden men baalap,
Çaqtъram sizdi men tandap.
Qalemimdi ojnotup,
Qat çazam altып sizge arnap,

Çajdыn toluq kezinde,
Çajqalqan çашы ыгаңсып.
Çajdarъ eldin çastarъ,
Çajnaşыр kyndе qubansып.
Qыльмда елвөj çashooqо.
Qьшвattuu çaplym qumarsып.

1987-çыл.

EKI ELES

I *Murunqu kөrynyş*

Bir kyny ketip baratsam,
Adыrdan eede qoj çajър,
Arqajqan tooqo çetkende
Qarap turdum tañdanыр.

Salam ajtър qыjqыrsam,
Zang etip too çaplyrdb.
Bijik too meni quttuqtap,
Ortosunan çaryndb.
Kekten kytken tilegim,
Kez alымдан tasvidb.

Syjyngendөn тоqтовоj,
Kirip kettim qувапър,
Qarasam çatat alır çerde,
Qaşqaqan тunuq suu aqър,
Çeeginde ešken çash qaýıq,
Asmanqa tijet buralap:
Qujruqun suuqa сарqыlap,
Çaş саваqtыr tujlaşat,
Çaqşы keldin dosum dep,
Qadыrdap meni sъjlaşat.

Çarqyrasyp çajnaşyp,
Qıvaplyşyp ırdaşat.

Baq, terektilin başında,
Kykyk, bulbul sajrasat.
Yn alşyp qubultup,
Kenylymdy çajlaşat.
Çaptyrь sъqqan yndery.
Çyregymdy qajnatat.
Torqoj sajrap, kyl çajnap.
Too, toqoju burqıtar
Toqson tyrlы yn menen,
Totular syjlep, mundanat.
Quuduratalp qanaşın.
Quzqundar ucup şumdanat.

Betimdi burup qaraďam,
Kek tiregen asqaný,
Al çyldyzь çarqyrar.
Ajnektej suluu astmaný,
Qızyl altyn aq kumyş,
Qymbattuu asyl taştary.

Taştaryń kersem vaagъ altyn,
Talaasъ tolqon sarъ altyn.
Qatar-qatar çyylıqan,
Qazyluu dajar qara altyn,
Butumdu orop astıgvajt
Bulaýrь çatqan aq altyn.

Uşundaj tyrlly ken kerdym,
Uqmuştuu sonun cer kerdym,

Altyn cavaq, koohar too,
Al ekeöny ten kerdym.

Vaçtyrь toonu çaptyrtqan,
Ajbattuu arstan şer kerdym.
Toodo bir şumduq bolqondoj,
Arstan maqa aqyrdb.
Çetse ele, çerge urcudaj.
Atarylp qasırdb.

Bytken bojum dyryktyr,
Kez canaqtan sъqyrtyr.
Boj toqtotup qarasam,
Candaýr vaým turuptur.

„Uqtajsyп toodo* aqmaq dep,
Buuruqqan teedej vaqyrdb.
Kezynyn saatyn sъqatyr,
Tajaçyn kezep qasırdb.

II *Emki kerynyş*

Şaldırap bojdon al ketip,
Sarqajqan kynder ojumda
Qara terge cemylyp,
Qunqordun çyrdyk torunda.
Ular elek çapajy,
Ulu toonun boorunda.
Şandanqan şajyr el bolduq,
Ajal, erkek teñ bolduq,
Zor uquqqa ee bolduq.

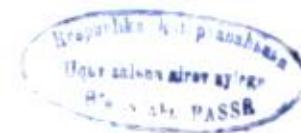
Stalindin doorunda
Erkin tаңdын nurunda.
Elimdin ceri çazылды.
Çaşыл qызы qulpuñup,
Çerimdin kөrky асылды.
Kele albañ duşman cenime,
bъсьыт batpañ çerime,
Qызыл altып aq kумыш.
Qыmbattuu kender qazылды.
Qыз, kelinder tyrdenyp,
Qыzqaldaqtaj gyldenyp,
Kerilgen şajyr selkiler,
Kijişti çivek асылды.

—
Erkin өsyp şattanыр,
Elimdin muqu arылды,
Qulpuñan eldi kөrgende.
Qubanыр çyrek albyrdы.
Keremettyy, elimden,
Keç Ala too çerimden,
Adam alyp tygengyz,
Altыndын keni tabылды.
bъstuu eldin çerine,
Asman tirep zanqajqan,
Ajnegi tunuq şanqajqan,
Ar sonun yjler salыnды.

Gyldegen bىzdin turmuşqa,
Bytyn adam таңdанды,
Baş ijdirip aalamды,
Bizdin elke şanqandы.

1937-çы

3942
5520

L15520

Вязь 1 в. 60 т.

✓

11

—

—

—

—

—

БАЛСАЛБАК

СБОРНИК СТИХОВ

На киргизском языке

Фрунзе

КИРГИЗГОСИЗДАТ

1938